

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

**Από πού έρχονται τα βιβλία;
Μήπως μεγαλώνουν πάνω σε δέντρα;**

Τ. 57 1- 4-15 λόνω γενέθλιων του Άντερσεν

*Πηγή: Εθν. Κέντρο Βιβλίου /Κύκλος Ελλ. Παιδικού Βιβλίου, 1999 Μηνύματα & Αφίσες για την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου (2 Απριλίου) 1967-1999

«Ένα μήνυμα στα παιδιά όλου του κόσμου Jella Lepman (Γερμανία) 1967»

(κείμενο αρχείου για την 1^η Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου)

Σήμερα θέλω να σας μιλήσω για ένα κοριτσάκι που λέγεται Κλαούντια. Θα μπορούσε, όμως, εξίσου καλά να λέγεται Μορόκο ή Ελισάβετ, ή Τάνια ή –αν ήταν αγόρι- Ούρλιχ ή Δαυίδ ή Ιγκόρ ή ό,τι σας αρέσει. Υπάρχουν τόσα ονόματα όσο και λουλούδια στον κόσμο. Κρίμα που δεν μπορεί να διαλέξει κανείς τ' όνομά του όπως διαλέγει ένα λουλούδι. Η Κλαούντια κρατάει ένα βιβλίο με εικόνες και με κοιτάζει ερωτηματικά: «Από πού έρχονται τα βιβλία; Μήπως μεγαλώνουν πάνω στα δέντρα;»

Τι να απαντήσω στο κοριτσάκι στην εποχή μας που ο άνθρωπος είναι έτοιμος να πετάξει στη σελήνη μέσα σε ένα διαστημόπλοιο; «Να σου πω», αποκρίθηκα, «πριν από χιλιάδες χρόνια υπήρχε ένα περίεργο φυτό που το λέγαν πάπυρο. Το επεξεργάζονταν οι άνθρωποι για να κάνουν απ' αυτό το φυτό φύλλα, για να μπορούν να γράφουν πάνω σε αυτά. Έτσι μάθαμε κιόλας από τα γραφτά τους τι γίνονταν εκείνη την εποχή. Δεν ήταν λοιπόν δέντρο, αλλά κάποιος θάμνος!» το κοριτσάκι δεν έπεσε λοιπόν και πολύ έξω.

Έπειτα συνέχισα: «Σε λίγο οι Κινέζοι, που εκείνα τα χρόνια έπλεκαν τα μαλλιά τους σε μακριές κοτσίδες, ανακάλυψαν την τέχνη να φτιάχνουν χαρτί κι από τότε διαδόθηκε αυτή η τέχνη και εξακολουθούμε να παράγουμε χαρτί ως τα σήμερα. Τώρα μάλιστα υπάρχουν πραγματικά θηρία που φτιάχνουν χαρτί, καθώς και αυτόματα τυπογραφεία που τα κάνουν όλα μόνα τους. Ομολογώ ότι με φοβίζουν λιγάκι.»

Το κοριτσάκι όμως επιμένει: «Εγώ το ξέρω καλύτερα, τα βιβλία φυτρώνουν πάνω σε δέντρα!» Κι από τη χαρά της χτυπάει παλαμάκια. Πιστεύει λοιπόν ότι τα βιβλία φυτρώνουν στα δέντρα όπως τα κεράσια, τα πορτοκάλια και τα κάστανα, ότι κρέμονται από τα κλαδιά, κόκκινα, κίτρινα και καφετιά, μικρά και μεγάλα, με εξώφυλλα θαμπά ή γυαλιστερά. «Τα βιβλία με εικόνες κρέμονται χαμηλά στο βιβλιόδεντρο», φωνάζει η Κλαούντια, «για να τα φτάνουμε εμείς τα μικρά. Κι όσο μεγαλώνουν τα παιδιά, τόσο ψηλότερα κρέμονται τα βιβλία τους γιατί έχουν μακρύτερα χέρια και φτάνουν πιο ψηλά».

- Άλλωστε ξέρουν και να σκαρφαλώνουν ... ως την κορυφή, αν χρειαστεί, προσθέτω.
- Μπορούν όμως να φτάνουν ψηλά και με την κούνια τους, γελάει η Κλαούντια πονηρά.
- Μην ξεχνάς και τη σκάλα, της θυμίζω, αλλά εύκολα μπορεί να πέσει κανείς από τη σκάλα, ιδίως αν κρατάει κανένα χοντρό βιβλίο.
- Δεν πέφτει κανένας από το βιβλιόδεντρο, με βάζει στη θέση μου η Κλαούντια ενοχλημένη, το δέντρο προσέχει καλά.

Έμαθα βέβαια αρκετά πράγματα από την Κλαούντια, αλλά δεν μπορώ να μην της το πω: Όχι, βιβλιόδεντρο δεν συνάντησα ποτέ, πουθενά, σε όλο τον κόσμο. Τα βιβλία δεν φυτρώνουν πάνω σε δέντρα, αλλά στα κεφάλια των ποιητών ή των συγγραφέων. Κι αυτοί συγκρατούν τις εικόνες ή το κείμενο με το πινέλο, το μολύβι, το στυλό, τη γραφομηχανή ή το μαγνητόφωνό τους. Έπειτα πηγαίνει το χειρόγραφο στον εκδότη και στον τυπογράφο και τελικά στο βιβλιοπωλείο.

Αλήθεια ωραία θα ήταν αν υπήρχαν βιβλιόδεντρα. Όλα θα ήταν τόσο απλά, ακόμα και για τη Διεθνή Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα που υλοποιεί αυτή τη σκέψη σ' όλο τον κόσμο με μια παγκόσμια ημέρα του παιδικού και νεανικού βιβλίου. Θέλει να μπορούν όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά να διαβάζουν τα ίδια ωραία βιβλία για να έχουν κάτι κοινό και να μπορούν να συνεννοούνται καλύτερα μεταξύ τους όταν θα μεγαλώσουν.

Θα ήταν βέβαια πιο απλό να βάλουν μερικούς κηπουρούς σε διάφορα αεροπλάνα, να τους αναθέσουν να φυτεύουν σε κάθε χώρα βιβλιόδεντρα και να τους βάζουν έπειτα κάποιο μαγικό λίπασμα. Με το θαυματουργό αυτό λίπασμα όλα τα βιβλία θα φύτρωναν σε μια μόνο γλώσσα που θα την καταλάβαιναν όλοι οι άνθρωποι. Εκτός απ' αυτήν θα μιλούσαν βέβαια και τη δική τους γλώσσα.

Είναι πολύκριμα αλλά μια τέτοια γλώσσα δεν υπάρχει ακόμα παρ' όλες τις δοκιμές που έκαναν. Κι έτσι η Διεθνή Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα πασχίζει συνεχώς να μεταφράζονται τα καλύτερα βιβλία κάθε χώρας σ' όσο το δυνατόν περισσότερες γλώσσες. Αυτό δεν είναι καθόλου εύκολο αλλά πως μπορεί να είναι κανείς χαρούμενος κι ευτυχισμένος επάνω στη γη, αν δεν υπάρχει κατανόηση μεταξύ των ανθρώπων και ειρήνη;

Είναι μια ωραία και παρήγορη σκέψη ότι σήμερα τα παιδιά σε πολλές χώρες διαβάζουν τα ίδια βιβλία, για να μαθαίνουν ο ένας για τον άλλο. Π.χ. ότι υπάρχουν ακόμα αμέτρητα παιδιά που δεν κράτησαν ποτέ στα χέρια τους βιβλίο και δεν έμαθαν ποτέ να διαβάζουν. Συχνά μάλιστα δεν έχουν και αρκετό φαγητό για να χορτάσουν την πείνα τους. Πόσα πράγματα θα μπορούσαμε να σας πούμε γι' αυτά!

Σας παρακαλούμε όλους θερμά, βοηθήστε ώστε σ' αυτήν την πρώτη Παγκόσμια Ημέρα του Παιδικού Βιβλίου να συνεργαστούν όλοι όσοι αγαπούν τα παιδιά κι ακόμη και όσοι δεν τα αγαπούν. Έτσι ώστε να δικαιωθεί η μικρή Κλαούντια και να είναι σαν να υπάρχουν ένα τεράστιο δέντρο με παιδικά βιβλία που να αγκαλιάζει με τα κλαδιά του όλη τη γη και να βρεθούμε όλοι κάτω από τη σκέπη του.

(Μετάφραση: Λίζα Λάμπρου)

Και το μήνυμα του 2015 !

Πολλοί πολιτισμοί, μια ιστορία

Μιλάμε πολλές γλώσσες κι έχουμε ρίζες διαφορετικές.

Μοιραζόμαστε όμως τις ίδιες ιστορίες.

Παγκόσμιες ιστορίες... Λαϊκά παραμύθια.

Είναι η ίδια ιστορία που μας έχουν πει.

Με διαφορετικές φωνές,

με διαφορετικά χρώματα.

Δεν αλλάζει όμως ποτέ.

Αρχή... πλοκή... και τέλος.

Είναι η ίδια ιστορία που ξέρουμε όλοι και αγαπάμε.

Την ακούσαμε όλοι.

Σε διαφορετικές εκδοχές, με διαφορετικές φωνές,

Αλλά είναι πάντα η ίδια.

Υπάρχει ένας ήρωας... μια πριγκίπισσα, εκείνος ο κακός.

Αναλλοίωτοι από αιώνες...

Μας κρατούν συντροφιά,

μας ψιθυρίζουν στα όνειρά μας,

μας νανουρίζουν το βράδυ.

Οι φωνές τους έχουν σβήσει από καιρό,

αλλά ζουν για πάντα στην καρδιά μας.

Γιατί μας φέρνουν κοντά σε μια χώρα μυστηρίου και φαντασίας.

Κι έτσι οι διάφοροι πολιτισμοί ενώνονται όλοι σε μια Ιστορία.

(Μετάφραση: Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουσοπούλου)

Για το 2015 το μήνυμα και η αφίσα έρχονται από τα γειτονικά Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Το μήνυμα έγραψε η Μάρουα Ομπάιτ Ρασίντ Αλ Αγκούμπι, πρόεδρος του Τμήματος της IBBY στη χώρα της. Η Αλ Αγκούμπι έχει να επιδείξει εξαιρετική δράση στην εφαρμογή προγραμμάτων για την καλλιέργεια της φιλανθρωπίας τόσο στη χώρα της όσο και στο εξωτερικό, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου οι πολεμικές συγκρούσεις ή οι φυσικές καταστροφές έχουν δημιουργήσει τραγικές καταστάσεις για τα παιδιά με σοβαρές επιπτώσεις για τη ζωή τους.